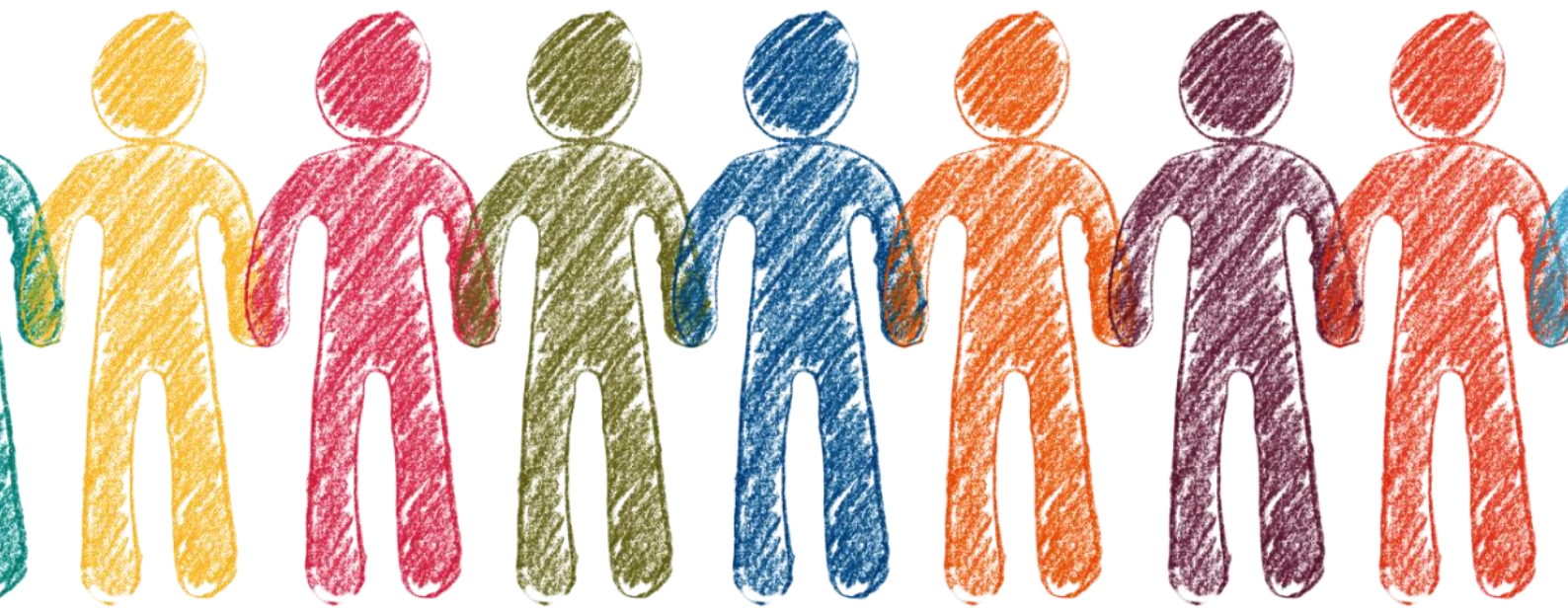

Kristianstads
kommun

Arbete och välfärdsförvaltningen

www.kristianstad.se

Plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

SFI

Planen gäller för kalenderåret eller läsåret
Planen har reviderats (datum)
Ansvarig för planen
Elever har varit delaktiga genom

2023
2023-03-22
Martina Sjöström, rektor
Elevenkät och diskussioner

Främja, förebygg, upptäck och åtgärda

Planen visar skolans arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Planen omfattar även aktiva insatser för att verka för elevers lika rättigheter och åtgärder för att motverka diskriminering.

Planen bygger på:

- Skollagens kapitel 6
- Diskrimineringslagens kapitel 3

Alla elever har rätt att vara sig själva och bli behandlade med respekt. Arbetet för likabehandling är en del av skolans värdegrundsarbete som handlar om att aktivt främja alla elevers lika rättigheter och möjligheter - oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

1. Lagstiftningen

Skolans arbete mot kränkande behandling regleras i 6 kap. **Skollagen**. I detta kapitel finns regler om aktiva åtgärder mot kränkande behandling. Varje skola ska bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Förebyggande åtgärder ska genomföras och en plan ska upprättas årligen för att förhindra kränkande behandling. Vidare fastställs skyldigheten att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling.

I 3 kap. **Diskrimineringslagen** finns regler om aktiva åtgärder mot diskriminering.

Skola har en skyldighet att aktivt arbeta med åtgärder riktade mot de sju diskrimineringsgrunderna. Diskrimineringsgrunderna är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Skyldigheten omfattar även att ha riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.

Arbetet med aktiva åtgärder innebär att arbeta förebyggande och främjande genom ett fortlöpande arbete i fyra steg, undersöka, analysera, åtgärda samt utvärdera och följa upp. I detta arbete ingår även att ta fram riktlinjer och rutiner mot trakasserier.

Rektorns skyldighet att anmäla kränkningar till huvudmannen är direkt kopplad till huvudmannens skyldighet att skyndsamt utreda vad som hänt. Därför måste även rektorn göra sin anmälan till huvudmannen skyndsamt. Ett exempel på vad Skolinspektionen i ett beslut inte tyckt är tillräckligt skyndsamt är en månad. I det enskilda fallet hade en skola ett arbetsätt och en rutin som gjorde att det gick upp till en månad innan de anmälde kränkande behandling till huvudmannen. Det var inte tillräckligt skyndsamt i skollagens mening, menade Skolinspektionen.

Om huvudmannens utredning om kränkande behandling leder till att man vidtar åtgärder mot en enskild person räknas det som myndighetsutövning. Då har eleven rätt att få ta del av information i ärendet, till exempel dokumentation om uppgifter och beslut och motivering av beslut. I 29 kapitlet 10 § skollagen finns det hänvisningar till alla de rättigheter man har i samband med myndighetsutövning i skolan.

2. Plan mot kränkningar, diskriminering och trakasserier

Målsättningen med planen är att

- främja allas lika rättigheter
- vara ett konkret verktyg i arbetet för att förebygga och motverka diskrimineringar, trakasserier och kränkande behandling

Planen upprättas årligen och planen finns tillgänglig på skolans hemsida.

3. Definitioner

Kränkning

Ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker elevers värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykiska och/eller ske via sociala medier. Begreppet "kränkande behandling" tolkas brett och omfattar alltifrån fysiska kränkningar som slag och sparkar, verbala kränkningar som skällsord, tillmälen och nedlåtande kommentarer till mer subtila psykiska eller sociala kränkningar som utfrysning och andra former av medveten uteslutning. De exempel som ges här är inte uttömmande och kränkningar kan förekomma i många andra former.

Det är eleven som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt lagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Den som kränker någon måste också förstå att uppträdandet upplevs som kränkande. I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är det så måste eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet. Eleven kan också ta hjälp av personalen i verksamheten. Vad som är kränkande behandling måste avgöras i varje enskilt fall.

Diskriminering

En förenklad beskrivning av diskriminering enligt diskrimineringslagen är att någon missgynnas eller kränks, och detta har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder). Diskriminering kan vara direkt eller indirekt. Även bristande tillgänglighet, trakasserier, sexuella trakasserier och instruktioner att diskriminera är former av diskriminering.

Trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med en eller flera av de sju diskrimineringsgrunderna. Det kan handla om kommentarer, gester eller utfrysning.

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

4. Organisatorisk ansvarsfördelning

Enligt 1 kap. 5 § skollagen ska var och en som verkar inom utbildningen främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Huvudmannen

Ansvar för personalen

Ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i 6 kap. skollagen, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget. (6 kap. 5 § skollagen)

Målinriktat arbete

Se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling

Se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.

Plan mot kränkande behandling

Se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever.

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

Skolchef

Skyndsamt anmäla till huvudmannen

Skyndsamt anmäla till huvudmannen, Arbete och välfärdsnämnden, vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen i samband med verksamheten.

Skyldigheten att anmäla gäller alla händelser som kan vara kränkande behandling, trakasserier som sexuella trakasserier. Skolchefen ska inte göra någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan hen gör anmälan.

Följa upp anmälningar

Ansvarar för att skyndsamt följa upp av rektor anmälda fall av kränkningar, diskriminering och trakasserier.

Rektor

Skyndsamt anmäla till skolchefen

Skyndsamt anmäla till skolchefen vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen i samband med verksamheten.

Skyldigheten att anmäla gäller alla händelser som kan vara kränkande behandling, trakasserier som sexuella trakasserier. Rektor ska inte göra någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan hen gör anmälan.

Upprätta plan mot diskriminering och kränkande behandling

Ansvarar för att plan mot diskriminering och kränkande behandling upprättas varje år, att planen hålls aktuell, följs upp och finns tillgänglig på hemsidan.

Dokumentation enligt gällande rutiner

Ansvarar för att dokumentationen sker enligt gällande rutiner av händelser som kan betecknas som diskriminering eller kränkande behandling.

Kontakt med polis

Ta ställning till kontakt med polis för samråd och att eventuellt anmäla.

Skolans medarbetare

Skyndsamt anmäla till rektor

Skyndsamt anmäla till rektor vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen i samband med verksamheten. Anmälan görs på *Blankett Dokumentation kränkande behandling, diskriminering och trakasserier*.

Skyldigheten att anmäla gäller alla händelser som kan vara kränkande behandling, trakasserier som sexuella trakasserier. Rektor ska inte göra någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan hen gör anmälan.

Kontakt med elever

Ansvarar för kontakter med elever.

Informera om plan mot diskriminering och kränkande behandling

Informera elever om plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Arbetsgruppen

Ge stöd och hjälp att hantera situationer

Ge stöd och hjälp till kollegor att hantera situationer med anknytning till handlingsplanen.

Arbeta med frågor som rör värdegrund, bemötande, kränkningar, trakasserier och diskriminering

Diskutera och arbeta med elever med frågor som rör värdegrund, bemötande, kränkningar, trakasserier och diskriminering.

5. Mål för skolans värdegrundsarbete

De grundläggande värden som skolans värdegrund omfattar ligger i linje med de värden som vårt demokratiska samhälle vilar på.

Värdegrunden omfattar

- Människolivets okränkbarhet
- Individens frihet och integritet
- Alla människors lika värde
- Jämställdhet mellan könen
- Solidaritet mellan människor

Det är dessa värden som ska förmedlas och alla medarbetare ska främja aktning för människans egenvärde och vår gemensamma miljö.

2023 kommer arbetet mot diskriminering och kränkande behandling ha fortsatt fokus på hedersrelaterade frågor då detta är ständigt aktuellt. Under 2023 kommer de nya sätt att samla in elevernas uppfattning om och upplevelse av arbetet mot diskriminering och kränkande behandling som togs fram under 2022 att prövas.

Baserat på svaren i elevenkäten hösten 2022 kommer studiero och lärmiljö i klassrummet att få särskilt fokus under 2023.

Ansvariga för genomförande: All personal

Uppföljning/utvärdering ska ske: dec 2023/jan 2024 Ansvarig: Utvecklingsgruppen

6. Främjande och förebyggande arbete

6.1 Främjande arbete

Främjande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en skolmiljö där alla elever känner sig trygga och utvecklas.

På SFI arbetar vi främjande genom:

- tydligt ledarskap
- goda relationer
- tillåtande klimat
- samstämmighet i normer och värden
- hög delaktighet
- god kompetens
- stabil organisation

För att systematisera arbetet mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier är detta numera infört i årshjulet för det systematiska kvalitetsarbetet.

Samtlig personal deltog i en föreläsning om hedersrelaterat våld och förtryck i samband med Fadimedagen den 14/2 2023.

Samtlig personal har genomgått arbetsgivarens webbaserade utbildning i jämställdhetsintegrering.

Konkreta arbetsätt för likabehandlingsarbetet har tagits fram av lärarna i de olika kurserna A, B, C och D och kan nu omsättas i undervisningen under året. Arbetsätten utgår ifrån styrdokument, elevernas språkliga nivå beroende på kurs och vårt arbete med konkretisering. Personalen kommer att ges möjlighet till samarbete och erfarenhetsutbyte i samband med detta arbete under året.

Ansvariga för genomförande: All personal

Uppföljning/utvärdering ska ske: dec 2023/jan 2024 Ansvarig: Utvecklingsgruppen

6.2 Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i verksamheten. Riskerna kan kartläggas på olika sätt (se mer under steget Kartlägg). Förebyggande mål och åtgärder måste motiveras av vad som kommer fram i en kartläggning.

På SFI arbetar vi förebyggande genom:

Under 2023 ska verksamheten på ett medvetet och strukturerat sätt arbeta för att öka studieron i samtliga grupper. Vid gruppgenomgångar lyfts arbetet med likabehandling och hedersfrågor för att identifiera eventuella kränkningar/missförhållanden i grupperna.

Ansvariga för genomförande: All personal

Uppföljning/utvärdering ska ske: dec 2023/jan 2024 Ansvarig: Utvecklingsgruppen

7. Kartläggning av nuläget

Beskriv hur nuläget kartläggs, t ex. trygghet och trivsel enkät, elevrådsmöte, kränkingsutredningar, kontakter från vårdnadshavare, elevhälsans kartläggningar m.m. Medarbetare och elever ska involveras i kartlägningsarbetet.

Elevenkäter

En gång varje halvår genomförs gruppgenomgångar där lärare, rektor, samordnare och speciallärare diskuterar hur gruppen fungerar. Inför dessa genomgångar genomför eleverna en elevenkät (Bilaga 1) där ett antal frågor fokuserar på trygghet och trivsel. Elevernas svar ligger till grund för diskussionerna under gruppgenomgången.

Under hösten 2022 genomfördes 238 enkäter inför gruppgenomgång och analysen visar att så gott som alla elever trivs och känner sig trygga och respekterade på SFI men ca 11% av eleverna upplever att det är brist på studiero i klassrummet. Därför väljs studiero ut som ett fokusområde och mål för arbetet under 2023.

Elevsynpunkter

Under hösten 2022 och våren 2023 har personalen samlat in elevernas synpunkter på olika sätt. På A-kursen har respektive lärare intervjuat sina elever individuellt. Lärarna på B-kursen har intervjuat varandras elever i grupp. Eleverna i C-kurserna har besvarat en enkät individuellt. Enkäten har tagits fram av lärarna och är en omarbetad version av den enkät som tidigare använts i likabehandlingsarbetet. Även på D-kursen har lärarna använt sig av en enkätundersökning baserad på den enkät som tidigare använts i likabehandlingsarbetet.

I samband med genomgång av resultaten av intervjuer och enkäter berättade elever om incidenter när man har känt sig otrygg. Det gäller trakasserier och hot både på busshållplatsen och under bussresor till och från skolan av elever från närliggande ungdomsgymnasium. Kontakt med den närliggande skolan är etablerad och ett samarbete i frågan är inlett.

Dokumentation av kränkningar

Antal "anmälningar" 2022: 0

Ansvariga för genomförande: All personal

Uppföljning/utvärdering ska ske: dec 2023/jan 2024 Ansvarig: Utvecklingsgruppen

8. Framtagande av planen

Beskriv hur planen arbetats fram, och vilka som deltagit i arbetet, inklusive och elevers delaktig

Planen är framtagen av Ledningsgruppen med utgångspunkt i de resultat som framkommit genom kartläggningen.

Samverkan har skett med elever genom elevenkät, klassrumsdiskussioner och med personal vid APT.

Ansvariga för genomförande: All personal

Uppföljning/utvärdering ska ske: dec 2023/jan2024 Ansvarig: Utvecklingsgruppen

9. Förankringsarbete

Beskriv på vilket sätt planen ska vara ett levande dokument och vara känd och förankrad hos elever och medarbetare:

- Rektor informerar personal om planen och diskrimineringslagens innehåll.
- Pedagogerna informerar eleverna om diskrimineringslagens innehåll, vad den innebär samt förtydligar centrala begrepp. Till hjälp finns en Power Point.
- Information till eleverna om planen ges vid kursstart samt under kursens gång som en del i undervisningen av respektive lärare.
- Aktuell plan finns på skolans hemsida.

Ansvariga för genomförande: All personal

Uppföljning/utvärdering ska ske: dec 2023/jan 2024 Ansvarig: Utvecklingsgruppen

10. Utvärdering

Planen ska årligen utvärderas.

Föregående års plan

Beskriv och utvärdera föregående års åtgärder:

Under våren 2022 togs den befintliga kursutvärderingen bort och ersattes med en enkät som både ställde frågor om kursens innehåll samt trygghet och trivsel. Enkäten ska genomföras av samtliga elever vid två tillfällen per år och i samband med gruppgenomgångarna. Resultaten redovisas och analyseras vid gruppgenomgångarna.

Pedagogerna har avsatt tid för samtal kring frågor om likabehandling. På studieväg 1 organiserades en gemensam genomgång av planen mot diskriminering och kränkande behandling. Eleverna delades upp i språkgrupper och tolkar fanns tillgängliga på samtliga språk.

En viktig del i det främjande arbetet har varit tillgång till och möjlighet att samarbeta med våra språkstödjare och studiehandledare.

Utvecklingsgruppen har fattat beslut om att föra in arbetet mot hedersrelaterade frågor i det systematiska kvalitetsarbetets årshjul.

Vilka deltog i utvärderingen?

All personal

På vilket sätt har elever varit delaktiga?

Elevenkät och diskussioner

Ansvariga: Utvecklingsgruppen

Innevarande års plan

Beskriv hur innevarande års åtgärder och insatser ska utvärderas och när detta ska ske:

Elevenkät genomförs två gånger under 2023 – vår och höst – sammanställs juni och december

Kontinuerligt arbete med eleverna – undervisningsaktiviteter och diskussioner

Ansvariga för genomförande: All personal

Uppföljning/utvärdering ska ske: dec 2023/ jan 2024 Ansvarig: Utvecklingsgruppen

11. Kompetens

Beskriv på vilket sätt medarbetarnas kompetens kring hur ett målinriktat arbete för att förebygga kränkningar, diskriminering och trakasserier bedrivs hålls uppdaterad.

Medarbetarnas kompetens kring hur ett målinriktat arbete för att förebygga kränkningar, diskriminering och trakasserier bedrivs, hålls uppdaterad enligt följande:

- Personalen kommer att delta i en fortbildning kring hedersrelaterat våld och förtryck under våren 2023.
- Personalen kommer att delta i arbetsgivarens digitala fortbildning kring jämställdhetsintegrering.
- Vid planering av gemensamma kompetensutvecklingsdagar och arbetsplatsträffar beaktas personalens behov av kompetensutbildning inom området.

Ansvariga för genomförande: Utvecklingsgruppen

Uppföljning/utvärdering ska ske: dec 2023/ jan 2024 Ansvarig: Utvecklingsgruppen

Checklista

Det framgår tydligt om planen gäller verksamhetsår eller kalenderår

Planen är daterad och vem som ansvarar framgår

Resultat av tidigare utvärderingar har vägts in i framtagande av innevarande plan

Planen är upprättad i samverkan med elever

Planen är upprättade i samverkan med pedagogisk personal och skolläda

Elevhälsan har varit delaktig (skola)

En kartläggning är gjord på individ-, grupp- och organisationsnivå

Den fysiska miljön är beaktad

Hur medarbetarnas kompetens ska hållas uppdaterad finns beskrivet

Arbetet sker med aktiva åtgärder genom fyra steg:

- undersöka,
- analysera
- åtgärda
- utvärderas och följs upp

Det fortlöpande arbetet dokumenteras

Främjande insatser finns beskrivna

Förebyggande insatser finns beskrivna

En kartläggning av nuläget är gjord

Rutin för anmälan till rektor finns och följs

Rutin för anmälan till skolchef finns och följs

Rutin för anmälan till huvudmannen finns och följs

Planen finns på verksamhetens hemsida

Bilaga 1

Resultat av elevenkäter genomförda under hösten 2022. Del 3 Trygghet och trivsel.

Del 3 Trygghet och trivsel	Ja	Nej	Totalt antal svar	Ja	Nej
16. Jag känner studiero i klassrummet.	211	27	238	89%	11%
18. Jag trivs på SFI.	234	4	238	98%	2%
20. Jag känner mig trygg på SFI.	233	5	238	98%	2%
22. Jag känner mig respekterad av personalen på SFI.	236	2	238	99%	1%
24. Jag känner mig respekterad av andra elever på SFI.	237	1	238	100%	0%

